

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 28P/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723210774
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723210774.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D., E. F. XX/XXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov G. B., nar. XX. XX. XXXX a D. B., H. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom C. D., E. F. XX/XXX, dieťa rodičov – matky I. B., H. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale C. D., E. F. XX/XXX, ktorá je osobou obmedzenou spôsobilosti na právne úkony, zastúpenou opatrovníkom G. B., nar. XX. XX. XXXX, a v konaní zastúpenou procesným opatrovníkom – obcou Veľká Lomnica, a otca neuvedeného, v konaní začatom z úradnej povinnosti o určenie výživného pre mal. dieťa, takto

rozhodol:

I. I. B., nar. XX. XX. XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX, sumou 60 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, odo dňa doručenia tohto rozhodnutia opatrovníkovi matky mal. dieťaťa, ktorá je osobou obmedzenou spôsobilosti na právne úkony.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad uznesením č. k. KK-5P/35/2023 - 40 z 26. 07. 2023 začal z úradnej povinnosti konanie o určenie výživného pre mal. dieťa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 04. 08. 2023.

2. Uznesením č. k. 28P/19/2023 – 4 z 23. 08. 2023 súd ustanovil maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX procesného opatrovníka Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, na zastupovanie vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 28P/19/2023.

3. Uznesením č. k. 28P/19/2023 - 5 z 23. 08. 2023 súd ustanovil matke maloletého dieťaťa I. B., nar. XX. XX. XXXX, osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, procesného opatrovníka obec Veľká Lomnica, na zastupovanie v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 28P/19/2023.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 18. 09. 2023, ktorého sa zúčastnila opatrovníčka mal. dieťaťa. Nedostavil sa procesný opatrovník matky mal. dieťaťa, ani náhradní rodičia, u ktorých má súd doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. Neprítomnosť náhradných rodičov ospravedlnil opatrovník mal. dieťaťa, o čom je spísaný úradný záznam, a to z dôvodu úrazu matky a práce náhradného otca. Súhlasili, aby súd konal aj bez ich prítomnosti. Procesný opatrovník matky mal. dieťaťa svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníčky maloletého dieťaťa a oboznámením sa s obsahom spisu, a to uznesením Okresného súdu Poprad č. k. KK-5P/35/2023 - 40 z 26. 07. 2023 o začatí konania

z úradnej povinnosti o určenie vyživovacej povinnosti, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR, registri Sociálnej poisťovne, správou Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok z 31. 08. 2023, rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 5P/35/2023 - 35 zo 06. 06. 2023 a obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. KK-5P/35/2023.

6. Zástupkyňa procesného opatrovníka maloletého dieťaťa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že po šetrení v rodine zistili, že o obe deti sa starajú starí rodičia. Matka je obmedzená spôsobilosťou na právne úkony, nie je schopná sa postarať o seba, ani o mal. deti. Starí rodičia ju nenechajú samu s deťmi ani nakrátko. Jej diagnóza opodstatňuje to, že sa nevie postarať o svoje deti. Starí rodičia poberajú opakovaný príspevok za obe mal. deti za náhradnú osobnú starostlivosť. Starí rodičia zabezpečujú všetku starostlivosť o mal. deti. Výdavky na maloleté deti majú iba týkajúce sa stravy a oblečenia. Čo sa týka matky mal. detí, tá má výdavky spojené s bývaním, stravou a oblečením. Rodina nemá v domácnosti zavedenú vodu, zavedenú majú iba elektrinu. Rodina má minimálne výdavky súvisiace s bývaním. Matka platí na mal. G. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. Náhradní rodičia chcú platiť iba minimálne výživné pre mal. deti. Výživné sa má platiť z príjmu matky mal. detí. Na záver uviedla, že súhlasia s určením výživného pre maloletého A..

7. Podľa správy ÚPSVaR J., ktorá bola súdu doručená 31. 08. 2023, maloletý A. býva v spoločnej domácnosti s náhradnými rodičmi, bratom G. a ich deťmi K. B., D. B., ktorej sa 25. 08. 2023 narodilo dieťa, matkou mal. A. a G. B., v murovanej chatrči pozostávajúcej z dvoch izieb, ktorá je zariadená potrebným nábytkom. Domácnosť je bez prívodu vody a sociálneho zariadenia, elektrina je zavedená, vykurovaná je pecou na tuhé palivo, vodu čerpá rodina z miestneho zdroja. Hygiena domácnosti je primeraná komunite, v ktorej žije. Podľa vyjadrenia Obcej polície obce Veľká Lomnica sa náhradná matka nedopustila priestupkov voči občianskemu spolunažívaniu. Rodina má v rámci sociálneho začlenenia a susedských vzťahov dobrú povest'. Lekárom mal. A. je I. L. H.. Mal. A. je v celodennej starostlivosti starej matky, ktorá pravidelne navštevuje detskú poradňu. Dieťa je t. č. zdravé, nemá zdravotné problémy. Očkovania a poradne majú absolvované. Mal. A. má vytvorené citové väzby so svojou blízkou rodinou. Biologická matka je odkázaná na starostlivosť svojich rodičov, pretože jej mentálna úroveň je veku 2 ročného dieťaťa. Nie je schopná zabezpečiť mal. A. adekvátnu starostlivosť, bola pozbavená spôsobilosťou. Otec detí je neznámy. Náhradní rodičia majú t. č. vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie životných potrieb mal. dieťaťa pre jeho zdravý telesný, duševný i sociálny vývin.

8. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5Ps/1/2022 z 12. 07. 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. 08. 2022, súd matku mal. dieťaťa I. B. obmedzil spôsobilosťou na právne úkony a za opatrovníka v rozsahu jej obmedzenia spôsobilosťou na právne úkony bol ustanovený jej otec G. B., ktorý v tomto konaní vystupuje ako náhradný rodič jej mal. dieťaťa.

9. Rozhodnutím Okresného súdu Poprad č. k. KK-5P/35/2023 - 35 zo 06. 06. 2023 bol mal. A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, a to z dôvodu, že jeho matka je osobou obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony a nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa.

10. Z lustrácie v registri Sociálnej poisťovne vyplýva, že matke maloletého A. je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 563,40 eur mesačne.

11. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine; záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Súd má za preukázané, že maloletý A. bol na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. KK-5P/35/2023 - 35 zo 06. 06. 2023 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. V danom prípade mal súd rovnako za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5Ps/1/2022 z 12. 07. 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. 08. 2022, súd matku mal. dieťaťa I. B. obmedzil v spôsobilosti na právne úkony.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd rozhodol tak, že matka je toho času poberateľkou invalidného dôchodku v sume 563,40 eur mesačne. Má len základné výdavky spojené s bývaním, stravou, ošatením, ktoré jej zabezpečujú jej rodičia, nakoľko je obmedzená spôsobilosť na právne úkony a s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Teda aj tieto osoby - jej rodičia sú povinní rovnakou mierou sa podieľať na spoločných výdavkoch napriek tomu, že nepracujú, pretože otec, ktorými je opatrovníkom osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, je opatrovníkom a nie opatrovateľom, a z tejto funkcie opatrovníka mu nevyplýva povinnosť osobne sa starať o osobu obmedzenú spôsobilosti na právne úkony. Jeho funkciou je zastupovať osobu obmedzenú spôsobilosti na právne úkony v rozsahu, akom mu určil súd v rozhodnutí. Funkcia opatrovníka mu nebráni sa zamestnať. Vzhľadom na príjem matky mal. dieťaťa, jej výdavky súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A., nar. XX. XX. XXXX, sumou 60 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, odo dňa doručenia tohto rozhodnutia opatrovníkovi matky mal. dieťaťa, ktorá je osobou obmedzenou spôsobilosti na právne úkony.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.